

tegek rovására, az nem bizik Magyarország fejlődésében, mert örökre le akar maradni arról, hogy Szegedre valaha egyetem kerüljön. Különben is modern kórház nélkül céltudatos közegészségügy nincsen. Sokat jártam külföldön, láttam Németország és Anglia hatalmas közegészségügyi berendezkedéseit, amelyek segítségével Angliában az utolsó 80 év alatt 75 százalékkal, Németországban 30 év alatt 50 százalékkal csökkent a tüdővészhalálozások száma s ez országok nagy városai a kitűnő csatornázás, vízvezeték, munkáslakások stb. mellett esupa nagy, modern kórházakkal is el vannak látva. És jártam Franciaországban, ahol láttam Európa legrégibb kórházait, például a VII. században épült Lyoni és a IX. században épült párisi nagy kórházakat, melyek oly kitűnőek, hogy céljukat még ma is jól szolgálhatják. És e régi kórházak mindegyikére az van fölírva: *Hôtel Dieu*, az Isten háza. Ime a nagy francia nemzet, amely annyi eszmét, lángelmét és hőst adott az emberiségnek, még abban is kitűnik, hogy isten házának tekinti a kórházat. Vajha mi is igyekeznénk vállt vállhozva minél előbb megteremteni az ember-szeretetnek, az ember megbecsülésének templomát.

Ezután Farkas István, a szociáldemokrata párt budapesti központjának titkára beszélt. A városnak munkásházak létesítésével kellene az egészségügyi állapotokat szolgál-
ni. Föl sorol egy egész sereg olyan városi kiadást, amely szerinte fölösleges, vagy legalább is jóval kevesebbre redukálható. Ez az összeg majdnem kétmillió koronát tesz ki, míg a közegészségügyre csak száztízezer koronát költ a város. Elvárhatjuk a várostól, hogy a közegészségügyet kezébe vegye, nehogy a külföldi példára Szegeden is szétrá-
koljon a munkásság a kórházért. Helyes, okos községi politika kell folytatni, amely a nép egészségét és kulturális előrehaladását megoldja és elősegítse.

Végül a nagygyűlés határozatilag kimondotta, hogy a külvárosi vízvezeték és csatornázás, elsősorban azonban a közkórház létesítését a legsürgősebben kívánja. A határozatot küldöttség nyújtja át a polgármesternek.

Panamák árnyékában.

(Saját tudósítónktól.) Azt beszélük, hogy a Délmagyarország-nak a fogadalmi templomról írott egyik cikke következtében Jászai Géza c. püspök és Ivánkovics Sándor dr. ny. városi főügyész Foerk Ernőhöz fordultak, hogy nyilatkozatot kérjenek tőle a cikknek egy passzusára, amely így szól: „ha perbe keveredik a várossal, (t. i. Foerk), olyan botrányokról fogja a leplet lerántani, amelyek nemcsak Szegednek, hanem az országnak is szégyenére fognak válni.“ A kérdészködésre Foerk ur válaszolt és minthogy neki a Délmagyarország különösképen fáj, bár senkisémet kérdezte, rólsunk is véleményét mondott. Szól pedig ez a nemes építómesteri véleménye így: hogy „a köztisztesség szempontjából a Délmagyarország eljárása és egész harcmódora esik kifogás alá“. Tisztára attól függ, drága Foerk ur — mert önkégyed fölötté drága ennek a városnak — hogy mit értünk köztisztesség alatt. Azt-e, hogy ön nem tartotta be a várossal kötött szerződését, hogy nem a szerződés rendelkezései szerint kezdte meg az építkezést, hogy ezzel abba a kényszerhelyzetbe hozta a város közönségét, hogy esetleg kénytelen lesz elfogadni az ön „részletterveit“ szerint elcsúfított fogadalmi templomot, amellyel a nagy Schulek minden közösséget megtagad. Azt-e, hogy ön úgy adta át a nyilvánosság bírálatának a saját és a Schulek terveit, hogy teljesen kiforrott és kész tervrajzával Schuleknek kezdetleges krétarajzát állította szembe. Vagy pedig azt, hogy egy politikai napilap művészi célok és ideálok szolgáltatában önzetlenül, áldozatkészen, fáradságot nem ismervé harcot kezd, tisztára azért, hogy az ön illetéktelen és jogosulatlan kontármunkájával szemben megmentse a város millióiért a városnak mindazt, ami ma még Schulek remekéből menthető.

A püspök ur és a főügyész ur pohárköszöntője a fogadalmi templom-bizottság és a hatóság tagjaihoz igazán mulatságos. Mi-nek ez az általános abszolúció, mikor mi rosszat senki ember fiáról nem állítottunk? Miért szakítanak ki a cikkünkben egy mondatot, mikor az teljes összefüggésében egészen másként fest? Mi ugyanis az inkriminált mondat előtt és után ezeket is írtuk:

És ennél a pontnál lehetetlen ki nem térnünk arra a *mendemondára*, mely ma a fogadalmi templom már-már botrányos építési ügyének árnyékában meghúzódik. Ez a hiresztelés e pillanatban még ellenőrizhetetlen, de talán nincs messze már a teljes bizonyosságtól. Foerk Ernő lovag, a sarokba szorított építész, e *mendemondák* szerint azzal fenyegetőzik, hogy ha perbe keveredik a várossal, olyan botrányokról fogja a leplet lerántani, amelyek nemcsak Szegednek, hanem az országnak is szégyenére fognak válni. Ismételjük, nincs módunkban ennek a hiresztelésnek a valódiságáról meggyőződést szerezni de éppen azért citáljuk a nyilvánosság elé, hogy *felszólíthassuk* Foerk Ernőt: álljon elő az ő kis botrányaival, nevezze meg azokat, — *ha vannak* — akiknek eljárása a köztisztesség szempontjából kifogás alá esik s akik általában arra kényszerítik őt, hogy érthetetlen okokból szembehelyezkedjék a város közönségének világosan kifejezett akaratával és saját szerződésének szövegével!

Bizonyára a sajtó lesz az első, amely a levegőben uszó panamaszgot követve, mindazokat, akik ebben az ügyben nem lelkiismeretesen jártak el, kiméletlenül le fogja leplezni. Addig azonban, amíg nevekkal és bizonyítékokkal Foerk ur elő nem áll, ne habdabandázzon üres fenyegetésekkel és ne aposztrofálja tovább se a közvéleményt, se a sajtót, se a kasszámu és egyébként is túlzottan szerény szegedi szakértőket, akiknek

Párbeszéd. *)

(Kimaradt részlet egy színdarabból.)

Irta: Bródy Sándor.

A gyóntató atya: Atyja engem megbízott, hogy erkölcsi felügyeletet gyakoroljak ön felett, gyermekem.

Leány: Lássuk a felügyeletet atyám.

Gy. a.: Előre kell bocsájtanom, hogy tisztelt atyjával nem vagyok egy véleményen. Világnézetét nem osztom. Erkölcsi parancsait nem helyeslem.

L.: Egyszóval: a megbízót elárulja. Ezt már szeretem, főtisztelendő ur! Nos.

Gy. a.: Gyermekem, nem mint gyóntató atya kívánok önre befolyást gyakorolni. Szent és titkos összeköttetésünket kikapcsolom. Önben sem testi, sem lelki leküzdhetetlen vágy nincs az ifjú gróf iránt. Lelki kényszer az, aminek enged, amikor hozzá

*) Bródy Sándornak, az illusztris írónak a napokban mutatták be legújabb darabját, a *Timár Lizát*. A darab az olvasópróbán olyan hosszúnak bizonyult, hogy törölni kellett belőle. Mődukban áll az egyik ilyen kimaradt részletet közölni.

kíván menni feleségül. Egy eszményi alak az, akivel mindenáron és akadályon át tár-sulni akar. Kötelességem figyelmeztetni, hogy van egy igazi eszményi lény, a legméltóbb arra, akinek menyasszonya lehet.

L.: Ki az?

Gy. a.: Jézus.

L.: Minden valamire való urileány az ő menyasszonya és övé minden szív és dicsőség! De én nem akarok zárdába menni.

Gy. a.: Lassabban. Meghallják, amit mond. És erre valóban nincs szükség! Zárdába menni. Arról valóban nincs szó. Fejedelmőnek lenni egy régi és előkelő zárdában: ez az ön kiválasztott, de még föl nem ismert hivatása. Térjen magába, ismerje fel.

L.: Mint atyám egyetlen gyermeke és nagy vagyonának örököse, megtenném ezt a szívességet önnek káplán ur és a szolgálatot az egyháznak. Csak egy akadály van.

Gy. a.: És az?

L.: Én férjhez akarok menni. A házasság szentségében nemcsak boldogságot, de jogokat és a magam igazságát is keresem. Azonfelül utódokat is akarok. Gyermekeim, hogy legyenek atyám. Akiket én tápláljak a véremmel és neveliek a magam elvei sze-

rint. Viszont ígérem önnek, hogy a második leányom föl fogja venni a fátylat!

Gy. a.: Szeretném önt meggyőzni ez utolsó pillanatban. De a pillanat olyan rövid, az ön szép feje, gyermekem, olyan végtelenül makacs, hogy lemondok kedves tervemről és köszönettel fogadom ígéretét, fogadalmát, esküjét első leányára nézve is.

L.: Csak a másodiktól lehet szó.

Gy. a.: Csak a második? Legyen. Az egyház engedékeny és nemcsak az ön atyja, de alázatos szolgálja is vagyok. Meg kell nekem azonban ígérnie — egyet. Nem szabad eltűnnie, hogy a gróf, aki hugenotta, az eretnkségben ön mellett is megmaradjon.

L.: Ezt én is sajnálom és ha a papom mondana nekem valamely tervet, aminek a segédelmével őt...

Gy. a.: Parancsoljon rá. Kényszerítse. Mondja különben, hogy másképen nem nyújtja kezét!

L.: Ezt nem fogom cselekedni. És nagyon lenézném őt, mint férfit és mint arisztokratát, ha parancsra, meggyőződés nélkül engedelmes lenne lelkiismereti dolgokban. Meg fogom téríteni őt!

Gy. a.: És megengedi, hogy segítsek önnek, gyermekem?

Örökségük, tartósságuk és szépségük révén országhírűvé vált szegedi BUTOROK
első kézből, nagy választékban csakis az
Egyesült Műasztalosok Butorraktárában Szegeden, Tisza-Lajos körut 19. szám alatt
kaphatók, esetleg részletfizetésre is.